

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON

KANTONALNI SUD U TUZLI
Broj: 32 0 Ps 382848 25 Pž 2
Tuzla, 16.07.2025. godine

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudija Fahire Alić, kao predsjednika vijeća, Sabire Baraković i Ivane Mott-Bašić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja „Geosonda“ d.o.o. Zenica, ulica Masarykova broj 66a, koga zastupa punomoćnik Bakir Ljubović, advokat iz Zenice, protiv tuženog Rudnik mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići, ulica Armije BiH broj 52., koga zastupa punomoćnik S.M., zaposlenica tuženog, radi naplate duga, vrijednost spora 149.975,28 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Tuzli broj 32 0 Ps 382848 24 Ps 2 od 12.12.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 16.07.2025. godine, donio je

P R E S U D U

Žalba se odbija i prvostepena presuda u stavu prvom izreke potvrđuje.

Tužitelj se odbija sa zahtjevom za naknadu troškova žalbenog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Stavom prvim izreke prvostepene presude, obavezan je tuženi da tužitelju isplati ukupan iznos od 149.975,28 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 27.07.2020. godine pa do isplate, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 8.463,73 KM, sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude.

Stavom drugim izreke prvostepene presude, preko dosuđenog potraživanja zakonskih zateznih kamata tužitelj je odbijen.

Protiv prvostepene presude u dosuđujućem dijelu (stav prvi izreke), žali se tuženi zbog svih razloga iz člana 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“, broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 - u daljem tekstu: ZPP), s prijedlogom da se žalba uvaži pobijana presuda preinači i odbije tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti, a tužitelj obaveže da tuženom naknadi troškove prvostepenog postupka ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na žalbu tužitelj je osporio žalbene navode i predložio da se žalba odbije i prvostepena presuda potvrdi, te je zahtijevao i troškove za sastav odgovora na žalbu u iznosu od 1.380,00 KM, troškove PDV 17% u iznosu od 234,60 KM i taksu na odgovor na žalbu po odluci suda.

Žalba nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja za isplatu naknade po osnovu usmenog ugovora o djelu za izradu istražnih bušotina ukupne dubine od 1308 metara, u iznosu od 149.975,28 KM, sa kamatnim zahtjevom i troškovima postupka.

Iz razloga pobijane presude proizilazi da među parničnim strankama nije sporno da su tužitelj i tuženi bili u obligaciono pravnom odnosu po osnovu zaključenih ugovora o djelu, i to: ugovor o nabavci usluga-izrada projekta geotehničkog inženjerstva (misija G2) za TE Banovići, broj 115/16 od 21.01.2016. godine, ugovor o nabavci usluga-dodatne usluge (izrada projekta geotehničkog inženjerstva-misija G21 za TE Banovići), broj 1578/16 od 14.10.2016. godine, ugovor o javnoj nabavci usluga-usluge istražnog bušenja na lokaciji predviđenoj za izgradnju TE Banovići broj 1896/17 od 10.11.2017. godine i ugovor o javnoj nabavci usluga-dodatnog bušenja na platou za izgradnju TE Banovići broj 1897/17 od 10.11.2017. godine, da je tužitelj prvobitno bio u obavezi da uradi istražne bušotine u ukupnoj dubini od 1451 metara, a što je tužitelj uradio, te je uradio još 1849 metara istražnih bušotina, da je tuženi od dodatne količine urađenih istražnih bušotina priznao tužitelju 541 metar bušotina (216 metara zbog nivelisanja terena + 325 metara zbog produbljivanja bušotina koje je izvršeno u skladu sa zahtjevom strateškog partnera DEC-a), i u tom pogledu sa tužiteljem zaključio ugovor broj 1897/17 od 10.11.2017. godine na iznos od 62.031,06 KM, kao i da je tuženi isplatio tužitelju ugovorenu naknadu po osnovu navedenih ugovora, i ujedno time i naknadu za ukupno 1992 metra (1451+541) urađenih bušotina.

Sporno među parničnim stranka je da li tužitelju pripada pravo da od tuženog potražuje naknadu za preostalih 1308 metara istražnih bušotina, do čije je izrade došlo zbog produbljivanja ugovorenog broja istražnih bušotina, za koje tužitelj predmetnom tužbom potražuje iznos od 149.975,28 KM, i u pogledu koje sporne činjenice je tužitelj tvrdio da je produbljivanje istražnih bušotina za spornih 1308 metara izvršeno u skladu sa zahtjevom strateškog partnera kineske kompanije DEC koja je trebala graditi TE Banovići, i uz saglasnost tuženog, dok je tuženi tvrdio suprotno, tj. da je tužitelj spornih 1308 metara istražnih bušotina uradio samoinicijativno, i da mu radi toga ne pripada pravo na isplatu potraživanog iznosa od 149.975,28 KM.

Suprotno žalbenim navodima, za izneseni zaključak da su radovi na bušenju dodatne dubine istražnih bušotina (1308 metara) izvedeni uz saglasnost tuženog kao investitora, prvostepeni sud je imao dovoljno uporišta u izvedenim dokazima, koje je prvostepeni sud pravilno cijenio u skladu sa članom 8. ZPP, i na osnovu tako izvršene ocjene izvedenih dokaza utvrdio sporne činjenice odlučne za ovaj spor, tj. da je tužitelj produbljivanje spornih 1308 metara istražnih bušotina izvršio po nalogu i uz saglasnost tuženog, zbog čega je i po ocjeni ovog suda bilo mjesta da se primjenom odredbe člana 600. i člana 623. Zakona o obligacionim odnosima (Sl. list SFRJ broj 29/78, 39/85 i 57/89, Sl. list S RBiH broj 2/92, 13/93 i 13/94 i Sl. novine F BiH broj 29/03 i 42/11, skraćeno: ZOO), tuženi obaveže na plaćanje spornog duga tužitelju, kako je to pravilno odlučio prvostepeni sud, i u pogledu donesene odluke u obrazloženju pobijane presude dao razloge, kako činjenične, tako i pravne, pa su neosnovani žalbeni o počinjenoj povredi odredaba člana 8. i člana 191. stav 4. ZPP-a.

Naime, iz zapisnika sa sastanka održanog 10.05.2017. godine (potpisan od strane tužitelja, tuženog i strateškog partnera kineske kompanije DEC), proizilazi da su se predstavnici tužitelja i tuženog, kao i predstavnici strateškog partnera kineske kompanije DEC, koji su prisustvovali sastanku, saglasili da je ugovorena dubina bušenja od 1451 metra samo informativnog a ne ograničavajućeg karaktera, da će se bušenje jednog dijela bušotina, čiji će broj, pozicije i potrebna dubina biti određeni na licu mjesta od strane DEC-ovog inženjera, završiti na većoj dubini od one koja je predviđena lokalnim zakonima, a sve kako bi se obezbijedili relevantni podaci za projektovanje specifičnog objekta TE Banovići, te da će se u tom smislu bušenje odvijati u dvije faze, tako što će se u prvoj fazi bušenje vršiti na mjestu i na dubini kako to bude odredio DEC-ov inženjer, i da će se u slučaju da dođe do povećanja ukupne dubine bušenja u prvoj fazi, za određenu dubinu pokušati reducirati bušenje u drugoj fazi, a u slučaju da se ukupno povećana dubina bušotina u prvoj fazi ne bude mogla smanjiti u drugoj fazi, da će se dodatno bušenje platiti tužitelju kao izvođaču radova.

Nadalje, iz zapisnika sa sastanka održanog dana 13.07.2017. godine (zapisnik evidentiran pod brojem 14172/17 i potpisan od strane tužitelja, tuženog i strateškog partnera kineske kompanije DEC), proizilazi da su predstavnici tuženog informisali prisutne da je ispred Službe tuženog za praćenje investicija, izgradnje TE, upućen zahtjev prema upravi društva u kojem je obrazloženo da, zbog promjene visinske kote koja je navedena u tenderskoj dokumentaciji i u Programu istražnih radova, kao i zbog zahtjeva strateškog partnera DEC-a da se bušotine završavaju u stijenskom materijalu u skladu sa kineskim zakonima, uprava treba da da suglasnost na potpisivanje aneksa ugovora sa izvođačem radova a prema količinama koje će se utvrditi na kraju istražnog bušenja, te je konstatovano da je postignuta suglasnost da, kada se dostigne ugovorena dubina bušenja od 1451 metara, neće doći do zastoja u bušenju, jer da je zajednički cilj svih

prisutnih (tužitelj, tuženog i predstavnika strateškog partnera DEC), da se uradi kvalitetna Misija G21, te će se bušenje izvoditi prema pravilima koja su dali predstavnici strateškog partnera DEC-a sa minimalnim odstupanjima koja se rješavaju na licu mjesta.

Isto tako iz Odluke tuženog o povećanju dubina istražnog bušenja na lokaciji predviđenoj za izgradnju TE Banovići Blok 1-350 MW, broj 14699/17 od 27.07.2017. godine, proizilazi da je uprava tuženog odobrila zahtjev za povećanje dubina istražnog bušenja (shodno zahtjevu kao sa zapisnika sa sastanka od 13.07.2017. godine), te iz e-mail poruke od 08.08.2017. godine koju je zaposlenik tuženog F.A., na poslovima rukovodioca Službe za investicije i praćenje izgradnje TE, dostavio tužitelju proizilazi da će tuženi tužitelju platiti promjenu ugovorenih količina istražnih bušotina kroz zaključenje novog ugovora.

Također, iz nalaza i mišljenja vještaka geološke struke Amira Jahića, dipl. ing. geolog od 13.07.2021. godine, sa dopunom nalaza i mišljenja od 09.09.2021. godine, i datim pojašnjenjima nalaza i mišljenja na zapisniku sa ročišta za glavnu raspravu od 05.01.2022. godine, kojeg je prvostepeni sud cijenio kao stručan i dat u skladu sa pravilima struke, proizilazi da je produbljivanje bušotina u konkretnom slučaju opravdano, a zbog karaktera projektovanih objekata po pitanju gabarita, opterećenja zbog sopstvene mase kojom se objekti oslanjaju u tlo, kao i cijene koštanja izgradnje ovakvih objekata i njihovog značaja uopšte, te radi boljeg uvida u karakteristike temeljnog tla. Vještak se izjasnio da je tužitelj prilikom sačinjavanja ponude istu radio na temelju podataka i bušotina iz misije G1, i da je neovisno od toga stavljao veće dubine bušotina nego što su urađene u misiji G1, međutim kako su se kod misije G21 određene bušotine morale raditi dublje da bi se došlo do supstrata, vještak je mišljenja da nije bilo moguće u ponudi predvidjeti tu situaciju, odnosno da tužitelj nije mogao u ponudi dati egzaktnu podatke za dubine bušotina, a što je vještaku iskustveno poznato budući da je rad u prirodi i sa prirodnim materijalima nepredvidiv, pa se stručnim licima postavlja zadatak da sami na terenu, uz znanje i tehničku podršku nađu optimalno rješenje za nepredvidive i novonastale situacije, kao što je u konkretnom slučaju.

Da se tuženi saglasio sa dodatnim bušenjem, proizilazi i iz iskaza svjedoka M.G. i A.Dž., koje je prvostepeni sud prihvatio dovodeći ih u vezu sa naprijed navedenom materijalnom dokumentacijom.

Naime, svjedok tuženog M.G., koji je u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora i izvođenja radova obavljao funkciju ..., prilikom saslušanja izjavio je da mu je poznato da je tužitelj ukazivao na činjenicu postojanja potrebe za povećanjem dubine bušenja, da je u tom projektu učestvovala i kineska firma koja je imala zahtjeve za povećanjem dubine bušotina, obzirom da su insistirali da se primjenjuju kineski zakoni, koji su strožiji od bosanskih, te

da je tuženi to prihvatio iz razloga što se radi o projektu vrijednom milijardu KM i da bi izbjegli eventualnu mogućnost da dođe do pucanja objekta, jer da nije dovoljno izvršeno ispitivanje tla, te je izjavio da nije došlo do potpisivanja aneksa za spornu količinu dodatnih bušotina od 1308 metara jer je tuženi nakon konsultacije sa pravnom službom zauzeo stav da se eventualni problemi riješe na sudu.

Isto tako svjedok A.DŽ. izjavio je da je, kao zaposlenik tužitelja na poslovima ..., na licu mjesta davao instrukcije radnicima za bušenje i da je po nalogu kineza određivano gdje će se i šta raditi, odnosno da su kinezi odlučivali o tome kada će doći do prekida bušenja, da je tužitelj slijedio instrukcije kineza, i da je tuženi u tom pogledu bio saglasan.

Osim toga, u građevinskom dnevniku – knjiga broj 1. na strani 33 stoji napomena: „Predstavnici RMU Banovići (investitor) traže od Geosonda d.o.o. Zenica (izvođač radova) da svi zahtjevi koji budu upućeni od strane DEC-a prema izvođaču budu ispunjeni“, a što je prvostepeni sud također pravilno cijenio i doveo u vezu sa ostalim naprijed navedenim dokazima.

Zato, neosnovanim se pokazuju žalbeni navodi da je povećanje dubine bušenja od 1308 metara posljedica loše urađenog Programa istražnih radova, da je na sastancima konstatovano da dubine bušotina moraju biti u skladu sa Zakonom o geološkim istraživanjima Federacije BiH i da je to u isključivoj obavezi investitora odnosno izvođača radova, da je neosnovan stav prvostepenog suda da presudu zasniva na zapisnicima sa održanih sastanaka na kojima po mišljenju tuženog i nije konkretno raspravljano o spornim bušotinama i da nisu doneseni zaključci vezano za predmetni postupak. Iz istih razloga, pravilnost iznesenog zaključka prvostepenog suda da su radovi na bušenju dodatne dubine istražnih bušotina od 1308 metara izvedeni uz saglasnost tuženog kao investitora, ne može se dovesti u pitanje žalbenim ukazivanjem da se niti na jednom održanom sastanku između tužitelja, tuženog i strateškog partnera DEC-a nije utvrdilo da je opravdano da se predviđene dubine bušotina sa 1451 metar povećaju na 3300 metara, da je ugovorom broj 115/16 od 21.01.2016. godine jasno propisano da je cijena nepromjenjiva i da ista obuhvata i vrijednost svih nepredviđenih radova, naknadnih radova i viškova radova, a sve kako bi se eliminisao rizik izmjene ugovora zbog eventualnog povećanja troškova izazvanih greškama ili propustima ponuđača, odnosno izvođača radova.

Kod utvrđenja da je sporno dodatno bušenje izvršeno uz saglasnost tuženog, ne mogu se prihvatiti ni žalbeni navodi da prvostepeni sud nije na pravilno utvrđenom stanju zasnovao svoju presudu, kroz prigovor da vještak geološke struke nije u cijelosti odgovorio postavljenom zadatku tuženog.

Osim toga, vještak je u vezi zadatka vještačenja prema prijedlogu tuženog (da uvidom u materijalnu dokumentaciju u spisu, dokumentaciju

kod tuženog, te po potrebi uviđajem na licu mjesta, utvrdi da li je na osnovu dostupnih podataka iz tenderske dokumentacije-Misija G1 bilo moguće odrediti pojedinačnu i zbirnu dubinu svih bušotina, a sve u skladu sa Zakonom o geološkim istraživanjima Federacije BiH i Pravilnikom o geotehničkim istraživanjima i ispitivanjima, te organizaciji i sadržaju misija geotehničkog inženjerstva, kao i da se izjasni da li je program istraživanja i ispitivanja, koji je revidovan od strane firme „RUDPROM“ d.o.o. Tuzla, usklađen sa Misijom G1 koja je sastavni dio tenderske dokumentacije i zaključenog ugovora), uradio dopunski nalaz i mišljenje od 09.09.2021. godine u kojem je naveo da nije u mogućnosti da da precizan odgovor, budući da je tužitelj vjerovatno odredio dubinu u programu za misiju G21 na osnovu podataka iz bušotina rađenih ranije i pretpostavljene dubine temeljenja pojedinačnih objekata, da su u toku bušenja utvrđeni drugačiji parametri tla u nasipu zbog čega je temeljenje na „klasičan“ način dovedeno u pitanje, pa je u projektima dat prijedlog da se od konstrukcije do dobronosivog tla ta udaljenost premosti ugradnjom AB pilota čija je dužina više desetina metara i da je to iziskivalo dublje bušenje istražnih bušotina u odnosu na ponuđene, da mu je kao što je naprijed navedeno, iz iskustva poznato da je rad u prirodi i sa prirodnim materijalima nepredvidiv, pa se stručnim licima postavlja zadatak da sami na terenu, uz znanje i tehničku podršku nađu optimalno rješenje za nepredvidive i novonastale situacije, kao što je u konkretnom slučaju.

Kod takvog stanja stvari, i po ocjeni ovog suda nije bilo mjesta da se ponovo odredi dopunsko vještačenje po vještaku geološke struke na iste okolnosti na koje je vještak uradio dopunski nalaz i mišljenje od 09.09.2021. godine, pa se neosnovanim pokazuju i žalbeni navodi koje je tuženi u tom pogledu istakao, tj. da je na taj način onemogućen u dokazivanju kako bi se razjasnile sve činjenice vezane za predmet spora, kao i navodi da je prvostepeni sud učinio procesnu grešku kada je rješenjem od 13.08.2021. godine stavio van snage rješenje o određivanju vještačenja po vještaku građevinske struke i za vještaka odredio Amira Jahića, dipl. ing. geol. tj. vještaka geološke struke. U datoj činjeničnoj i pravnoj situaciji, bez uticaja je žalbeno ukazivanje na propust prvostepenog suda da u razlozima pobijane presude da ocjenu iskaza saslušanog ... B.P. ukazivanjem da je isti naveo da misija G1 tužitelju nije predstavljala relevantnu osnovu za izradu proračuna i izvođenje radova.

Žalbene navode da tuženi ostaje kod prigovora zastarjelosti potraživanja u skladu sa odredbama ZOO, ovaj sud nije posebno cijenio jer se radi o navodima koje tuženi prvi puta iznosi u žalbi (član 207. stav 1. ZPP).

Ostale žalbene navode, ovaj sud nije posebno cijenio, jer nisu od odlučnog značaja (član 231. ZPP).

Prema tome, kod činjenice da je spornu dodatnu dubinu istražnih bušotina od 1308 metara tužitelj izvršio uz nalog i saglasnost tuženog kao investitora, a imajući u vidu da tuženi tokom postupka nije dovodio u pitanje visinu duga, a niti to posebnim žalbenim navodima osporava, pobijana presuda rezultat je pravilne primjene odredaba parničnog postupka, potpuno i pravilno utvrđenog činjeničnog stanja i pravilne primjene materijalnog prava-odredaba člana 600. i člana 623. ZOO.

Iz naprijed navedenih razloga, te cijeneći da tuženi posebnim žalbenim navodima nije osporavao obračun dosuđenih troškova postupka tužitelju, valjalo je žalbu odbiti, i primjenom odredaba člana 226. i 235. tačka 2. ZPP prvostepenu presudu potvrditi u stavu prvom izreke, dok je prvostepena presuda ostala neizmijenjena u stavu drugom izreke, shodno članu 221. ZPP, jer u tom dijelu nije ni ožalbena.

Odluka o troškovima žalbenog postupka, kao u stavu drugom izreke ove presude, koja u tom dijelu ima karakter rješenja, donesena je na osnovu odredbe člana 397. stav 1. u vezi sa članom 387. stav 1. ZPP, pri čemu je ovaj sud cijenio da odgovor na žalbu koji je dostavio tužitelj nije doprinio odlučivanju po izjavljenoj žalbi, pa se ne radi o potrebnom trošku radi vođenja parnice.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Fahira Alić,s.r.